

итетивъ почали потувати чорно на б'льмъ кожду субвенцію — а въ того 1874 року дадутися у насъ доперва „ремунированій виступуваннн“ въ ц'льмъ слова значенню, а ихъ д'бло знѣтне, бо продовжали на широку скалю по ннѣшннй денн. Хто ц'льмъ студиувати де моралнзуучу ихъ роботу, того д'бемъ до которо-небудь числа „Слова“ въ ц'льмъ по-с'бдннмъ деснтку л'тъ.

(Далше буде.)

Проекты поб'чныхъ жел'зницъ въ Галичин'.

Приватна сп'лка, на котрой чол' стоить старшій инжинеръ жел'зницъ Карола-Людвика в. Шпальке, уложила ц'блн програму буд'мъ другорядннхъ жел'зницъ въ Галичин'. П'белн еей програмы мають въ зах'дн'й частн краю будуватися жел'зницъ: 1) въ Балон на Вадоннц' до Старон Кальварн, де злучнтся тнн лннн съ жел'зницю державною; 2) въ Хабар'бкн на Сннзу до Б'лаки а д'такъ черезъ угорску граннцю до Бесмарк; 3) въ Слотаннн (де есть станцн жел'зницъ Карола-Людвика) до Окоцнн; 4) въ Тарнова черезъ Радомышль и Барановъ до Надб'жева а д'такъ черезъ Ровнадн и Лехайскъ до Ярославн; 5) въ М'вльда черезъ Дембнцю до Ясла и 6) въ Устрик' черезъ Лотоиска до Лдмн. Значно б'льше лнннй проекту агадана сп'лка у вех'дн'й Галичин', а именню: 1) въ Львова черезъ Кулик'вн, Жовк'вн, Рава руску, ажъ до Петребн (коло Томашева); 2) въ Куткоря або Красного черезъ Кам'ннку струмилову и Радох'вн до Станннова (коло Броднв на граннцн); 3) въ Кам'ннку до Крнстннополь; 4) въ Куткоря або Красного черезъ Глинннн, Перемышлянн до Монастырнскъ або Бучача; 5) въ Броднв черезъ П'дкам'вн, Марков'вн, Городнще и Глуб'човк' до Тернополь; 6) въ Бучача черезъ Пот'вк', Луку, Обертннъ до Коршева, а въ Коршева черезъ Товмачнн, Делатннъ, Микулнчнн, Яблоннцю, черезъ угорску граннцю до Снготу; 7) въ Хрыплина черезъ Тысьменнчанн и Надв'орну до Д'мннн; 8) въ Карлова (станцн жел'зницъ черновецкн) на Красно-станц'вн, Торговиц'вн, Торговицю до Городенкн; 9) въ Лужав' на К'дманъ до Зал'щнцк; 10) въ Тернополь до Копнчннцн. В'в т' проекты мотаву сп'лка дуже докладно ажъ под' взгляд'мъ техннчнмъ, такъ и торговельнмъ.

Отозва.

Вже далше р'бкъ буде, якъ Русннн коломийск'й заходять около заложена еннн „Народной Торговлн“ въ город' Коломын. Важн'сть и горяча потреба таког еннн въ наш'мъ город' есть ажъ надто ясна. Добробыть — се под'тава кождого народу а промыслъ и торговля — се такъ богате жерело п'днесенн добробыту, славы народнн. Товариство „Народна Торговля у Льво-в'“ стануло перше на сторожн нашого промыслу и перше зробило важннй а певннй крокъ въ матернальн'мъ п'днесенн нашого народу, беручн промыслъ и торговлю нашу въ наш' власнй руки, — а зробило вже до теперъ немов'рнн поступи. Однакжъ д'яльн'сть товариства не може ограничитися на к'лькн ж'бцевостей, а розв'й и

васъ съ кароу?...“ и т. д. Але найважнншнй пропов'дн булн въ час' гов'бнн (опов'дн). Тутъ батько разъ-у-разъ бувъ оживленнй. Отъ одннй прншовъ до столнка съ хрестомъ и образомъ, уклак' схнлавъ голову; батько, сндачн на ст'блнц', покрывъ его еннтрахнлемъ, нахнлнвся къ нему и на-п'в'въ голосно бес'дусе. Пот'мъ бес'да его робнтся все голоснншн и голоснншн, а выразно чув'сть: „И то добре, що у тебе д'ти не розпутьн, поважактъ отарннхъ, и мирно въ дом', съ сус'бднмъ... Господь тебе не оставнтъ...“ Сл'дусе розрншаюча молитва. Спов'дннкъ востае, ц'луе хрестъ, образъ и отходнтъ, — батько на злог'бн говорить: „заб'й десять поклон'въ та зговора: „Отче нашъ“ и „Вогородаце Д'во...“ Приходнтъ другнй: тнхн розмова зновъ переходнтъ въ голосну: „То що-жъ се, ты х'ба оватнй, жадного гр'ха не маешъ? П'бншовъ, ледащо, та одумайся! Розкаж'ть ему, люде добр'й, якъ треба спов'датися“ — обертаяся онъ до тнхъ, що ото-ля наперед'. Той отходнтъ засоромленнй и зновъ являвся за годину-дв'й. Але отъ прнступнвъ кнйсь похмурннй, очевндрчн збитнй въ точку, уклак'; въ товнй зачалн шептати. Батько, не покрываюча его еннтрахнлемъ, вдвнлявся въ него: „А, голубе, такн прншовъ до Господа Бога! — голосно говорить батько — отъ Бога не утешь!“ — „То мы его правемъ“ — отв'чуются тнхъ въ товнн. — „То, то, — продовжае батько, — отъ Бога не утешь, Богъ всюдн найде тебе... Ну, що-жъ теперъ буде съ нами? Якъ ты самъ думаешъ?...“ Грншннкъ кнчнтъ, ц'лкомъ збитнй въ точку. — „Що мы съ ннмъ зробимо, добр'й люде?“ — авертався батько до

проц'в'ть его лежнтъ въ якъ найб'льш'мъ роз-кнненн его еннн и склад'в'въ въ ц'бл'й Галичин', щобы во'внмъ подати можн'сть якъ найб'льшого ко-рнстанн.

Горачнмъ бажаннмъ Руснннвъ коломийскнхъ есть заложнтн складъ „Народной Торговлн“ въ Коломын. Въ той ц'блн старанно прнбнати якъ найб'льше член'въ въ ц'бл'й окрестностн и въ той спос'бъ подати Зарядови товариства потріб-ннй капнталъ на заложенн таког складу. Но при тнхъ вс'хъ заходахъ вшл'д'в'къ показаво такъ малозначнмъ, що „Народна Торговля“ въ ц'бл'юмъ оправданнхъ причннъ до недавна не мо-гла була на основенн нашого горячог бажанн р'шнтися. Теперъ же, коли „Народна Торговля“ за прнреченнмъ тутешннхъ Руснннвъ, що член-в'въ якъ найб'льше найдеся, р'шчалася отворнтн свою еннлю въ Коломын и при помочн патрнота нашого о. С. Л. зъ Р. нанала локаль на складъ овог въ Коломын въ готелн Краковск'мъ, черга на насъ, Землякн, прнйтн їй въ пом'бч! Для у-сп'шннш'шого збраннн якъ найчисленнншнхъ член-в'въ и капнтал'в'въ завязано въ Коломын дня 16 с. м. два комнтеты: одннй для м'ста, другнй для пов'т'в'въ сус'дннхъ.

До Васъ теперъ отызуем'ся Землякн-Патрноты зъ города и ц'бл'н окрестностн коломий-ской. Прнступайте якъ найчисленннше до това-рнства чн то съ уд'лами чн съ кннжкнмн щад-ннчнмн, а докажете едн'в'тъ, ревн'в'тъ и печалн-в'в'в'тъ о наше власне, о наше народне добро. Спо-лучнть силы, а зробимо немалнй поступи въ дальш'мъ розвою народного промыслу и торговл'!

В'в грош' чн на уд'бн, чн на кннжочкн щадннчнй упрашаемо прнслати на руки Вп. о. Николая Ленкого, катнхнста гимназн въ Коломын.

Коломын дня 17 (29) лнпня 1885.
За Комнтетъ м'бцевнй:
Грнгорнй Кулнчнцкнй, Павелъ Дуднк, пред'бдатель; секретарь.
За комнтетъ для позам'бцевнхъ:
Н. Ленкнй, К. Кулнчнцкнй, пред'бдатель; секретарь.

На способы берутся.

Во вс'хъ польскнхъ газетахъ можна було посл'дннмн днями читати сл'дуючнй комункатъ: „Въ насл'д'в'къ порученн зверхной власти ц. к. староство въ Турц' перевело ревнзю вс'хъ л'б'в'въ, належакъ до его округа а пустошеннхъ въ спос'бъ варварск'й. Замкннено зъ уряду вс' л'б'в'въ, де знав'дено опустошене або несправнльну господарку и зневолено властнтел'в'въ тнхъ л'б-ов'въ и тартак'в'въ предложнтн плнны рацнальной господаркн л'б'вон и отдати техннчно л'б'овнй надз'р'в'къ фаховымъ л'б'ннчнмъ. Введено такожъ в'в' можннй средотва протнвъ нащнн л'б'ов'въ. Найб'льше выннченн л'б'овы громадск'й, въ котрнхъ вс' членн громадн господарнли по своему.“

Нема що й казати, що комункатъ сей може зац'бкнвати кождог; зац'бкннвъ онъ и насъ. Мы засягнули ннформанцн, а тнн вповн'в' потверднлн люднй. — „Возьм'те та привнж'те его на якнй частъ до яблон'в', нехай тамъ спокуте гр'хъ св'д'...“ Добр'й люде ождаля того. Староста, дяк', поважнй люде брали гр'шнннн, отводнля зъ церквн и привнзувалн мотузомъ до яблон'в' коло входу до церквн. Прохожн мовчкн днвлнся на него, н'хто не давнвалос, не пытавос, за що. Дячка баба т'льк'о промовнла жал'бно: „Охъ, тяжкнй гр'хъ, лншечко!“... Н'хто не пытавъ о причнну кары, для того, що давно вже все село знало его вину, довго говорнли о н'й и давно вс' пор'шнля, якъ поступнтн съ ннмъ при опов'дн. То омынь, що побнвъ ового батька, що пнвъ, овалн-лявъ дома, н'кого не слухавъ, не являвся до церквн довгнй часъ. Побнтн батька або мат'р' — уважалосъ за найтяжншн гр'хъ. Межн карамн, накладаннмн на кнчнчнхъ-ся, окр'м' частннхъ и особнстнхъ, булн и сп'бнй для вс'хъ, котрн спнчнвалн въ т'мъ, що кнчнч'-ся мусли сповннтн якн-небудь роботы коло церквн и въ оселн бать-ка, на пр. окопати огородъ ровомъ, огороднтн под'в'р'в'е платомъ, поправнтн покровлю на дом' або на господарскнхъ буднннхъ, а толков' й знаноч'й — поправнтн або переклнати парканъ коло цнвнтаря, поправнтн обннвку зъ дощокъ на над-в'борннхъ от'ннвахъ церквн, и т. п. Такъ велося отъ стародавннхъ и батько н'когн не змннвъ того звнчаю, нав'тъ п'б'ля запроводу „ннвентарнв'“ (1847 р.), п'б'ля котрнхъ вложено на мужнкобъ обовязокъ будуватн и поправлятн для церковннхъ службъ дома и службн на сво'й коштъ, — обовязокъ, котрого батько м'й н'когн не узнававъ, во'внчн енннтнмннй спос'бъ або толкову, т. е. роботу за прннатье.

(К. 6.)

наш' згода. Представлене, що буд'ть „най-б'льше выннченнй оутъ громадск'й л'б'в'“ — есть тенденцнне. Найб'льше выннченнмн оутъ л'б'вы паньок'к'; тамъ оправд' такъ варварска ведесе господарка, якн не подыбати въ н'як'омъ л'б'й громадск'мъ.

Якъ-жъ влаотиво тенденцнн наведеног'о ко-мункату? Тенденцнн выходнтъ въ слов'в' самого комункату: „отдати техннчно л'б'овнй надз'р'в'къ л'б'овъ фаховымъ л'б'ннчнмъ“. Треба знатн, що якъ воюды, такъ и въ Турчаньск'мъ есть бо-гато ще збанкрутованнхъ панковъ и подпанковъ, для котрнхъ вже не стало посады писар'в'въ гро-мадскнхъ, и радо брали-бы посады л'б'ннчнхъ. Такнхъ панковъ та подпанковъ ще тамтого року рекомендовано громадамъ яко „фаховнхъ“ л'б'нн-чнхъ, але громады, що мають звнчнно малн области л'б'овъ (н. пр. 40 морг'в'въ), закладалн протестъ протнвъ таког' благодатн овнше, бо дер-жати л'б'ннчог'о на 40 моргахъ л'б'са, — то чнота рунна для громадн, то значнтъ: громада мае кормнтн дармобда! Що буде „фаховнй“ л'б'ннчнй робнтн на 40 моргахъ л'б'са?! Чн не можна вже якъ-небудь ннначе зараднтн „несправнльн'мъ“ го-сподарц'в'въ въ мал'мъ л'б'й громадск'мъ (коли де она д'б'отно есть), якъ накндуванемъ громадамъ дармоб'д'в'въ? Чн ще мало нашн громадн мають р'б'ного рода драчокъ и выдеркаоб'в'въ? Чн тнмъ спос'бомъ маса двнгнути добробыть нашнхъ сельскнхъ громад?!

Такожъ покривджене священнк'в'въ.

Ц. к. министерство торговл' звнжнло для урядннк'в'въ державннхъ ц'бнн їзды на половину на вс'хъ державннхъ жел'зннцнхъ, подобно, якъ се практикуеся отъ давна съ офнцнрамн на вс'хъ жел'зннцнхъ. На жалъ, розпоряджене мннстеро-ке не дотыкае овнценнк'в'въ, котрн офнцнально зачнсляются такожъ до стану урядннк'в'въ державн нзъ взгляду на свое становище и отноसन до ц. к. уряд'в'въ. Коли учитель народнй добнлся (внправд' условного) права на зннжене ц'бнн їз-ды на державннхъ жел'зннцнхъ, то повннн й то постаратися и влаотн духовнй для овнценнк'в'въ. О ск'льк'о намъ зв'б'тно, досн н'хто о то не ота-ривос, а мы нересв'дченн, що коли т'льк'о ду-ховнн нашн влаотн удадутся съ представленемъ до ц. к. министерства, оно певно не отмовятъ. Зннжене ц'бнн їзды на жел'зннцнхъ державннхъ для нашнхъ убогнхъ овнценнк'в'въ було-бы вели-кою полекшою особлнво въ тнхъ сторонахъ Га-лнчнны и Буковнны, де вже проведен' або ма-ють бути проведеннмн жел'зннчн лннн державн.

Для спрваджуванн выгнанныхъ зъ Прусь Поляковъ до Галичнны

завязавос у Львов' польскнй комнтетъ обыватель-ск'й, котрнй розблвас отозвы до выд'л'в'въ пов'т-овнхъ и до „obywatelstwa“, щобы во'внмн озннмн старалося отнгатн оуды выгнанныхъ зъ Прусь Поляковъ, вышукуючн для ннхъ всякого рода посады и завята.

Въ краю нужда, нашн люде не мають ро-боты и зар'б'ку, до Америкн емнгрують нашн краснв' х'б'боробы, рем'бнннн и фабрнчнй роб'т-нннн, — а польскнмъ шовнннстамъ забгаеся — спрваджувати оуды выгнанныхъ зъ Прусь По-ляковъ и мнжати пролетарннтъ въ краю, коли тнмчасомъ тнн выгнанн Полякн, родомъ зъ Кон-гресовкн, могли-бъ, съ далеко б'льшою корнстекю для себе и овнхъ родннъ, вертатн до тнн-жъ Конгресовкн, де такъ цвнтуть фабрнкн и про-мыслы!

Ва, коли шовнннзмъ, сл'шнй шовнннзмъ бере верхъ надъ здоровымъ розумомъ! Стнгатн на Русь и що разъ гуотннше зас'бнвати ен поль-скнмъ елементомъ — отсе вых'дннн точка галнц-ко-польского шовнннзму. Але намъ здаеся, що и самн шовнннсты швндо розчаруются, п'бнзавшн, що пролетарннтъ въ краю, чн б'въ польск'й чн руск'й, не есть н'якою благодатекю, и емнгран-ты швндо зновъ стануть емнгрантамн, т'льк'о вже не зъ прнмуоу, а зъ доброй, непрннуженог во'л' накнвають п'тнмн наш'й Галнчн.

ДОПИСИ.

Зъ Золочева.

(Ц. к. староста супротивъ руского злыка.) Ц. к. староство въ Золочев' авернуло одно по-данне въ справ'в' асенгерунков'й нндорсатомъ: L. 10756. Zwracam Zwierzchnosci gminnej w Horodylowie celem dołączenia do niniejszego ro-pania wyciagu familijnego, sporządzonego w języku niemieckim lub łacińskim, znajdujący się bowiem na tym wyciągu uwaga w języku ruskim ze wzglę-ду na istniejące w tej mierze przepisy jest niedo-puszczalna. Złoczów 26 czerwca 1885. C. k. Starosta Flechner.

При с'бмъ зам'чавмо, що вытнги фамн-лнннй написаннй по н'мецкн, а лнше кннжн-метрнкальнмн черевъ свнценннка, писана по рускн. Свнценннкъ сей отъ 20 л'тъ такъ все оубъ пргернсахъ“ попередннкн п. Флехнера, пн-плнусар'в' мусл'вн не внати, коли такъ вытнги прнмалн.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЙ.

Австрійско-Угорска Монархн.

(Хорватск'й громады въ Далматн) въ ча-сл' 84 выслалн петицню до ц'саря, щобы зн'тъ законъ о незавнсноотн стану судейского въ Далматн. Причнны таког, съ духомъ повочас-ннхъ державъ незгодного и головнмъ основанн австрнйской констнтуцнн протнвъного жа-данн, есть н'що друге, якъ заостренне межнна-родннхъ отношенъ въ Далматн по выборахъ. П'б'ля слов'в' петицнн належатъ майже вс' тамош-ннй судн до партнн италнйской и теперъ по ск'н-ченнхъ выборахъ карають немилосердно Хорва-товъ са вс' выборы надужнтн. Газеты доно-сятъ, що хорватск'й депутатъ въ Далматн ма-ють зъ сен причнны поставнтн въ рад' держав-ной вннесенн на часове заснтованн з'о взгляду на Далматню основног закона держ. трактую-чог о судейск'й незавнсноотн. Сей справд' ц'к-кавнй образокъ выказуе наглядно, до чего до-внлн прнотростъ партннн: найвышнй актъ ко-нстнтуцнйног управленнн обывателн — выборы до рады державной выклнкують такъ дуже и некон-стнтуцнйне бажанне, якъ вннесенн незавнсноотн судейской влаотн.

(Ц'сарь санкцнонувавъ) под'в' дн. 7 лнпня с. р. ухваленнй галнчннмъ собномъ краснвмъ за-кономъ, змнннющнй дотеперншнй законъ дороговн зъ дня 18 серпня 1866 р.

(Въ справ' претенснй чехскнхъ ц'б' до ав-стрнйско-угорского банку), окрнсталнзованныхъ въ р'ш'нню прагской палаты торговельног забравъ першнй голосъ „Pester Lloyd“. Органъ сей за-внво р'ш'чуо протнвнмн бажаннмъ Чеховъ, котрн уважае б'въ протнвъ незгодннмъ съ организа-цнєю банку, съ его экономнчнмн задачама а на-в'в'тъ съ правно-державнмн отноसनмн монархн. Накопн-бы вдоволено жаданне Чеховъ, забв'жало-бы заравъ чог'омъ подобног' о равннмъ правомъ в Галнчннн — за нею пошла-бы Карантнн, Крапннн и т. д. — ажъ въ к'нцн д'б'шло-бъ до того, що м'б'ото одноц'б'лого органнзму малн-бъ мы ннотн-туцню, под'в'нуе въ найр'бнжоронднншнхъ напра-вл'нннхъ, о розогр'б'леннхъ озннхъ, о котр'й не можна-бъ матн певннотн, чн сповннтн т'й важнй задачь, якнхъ вымагае ннтересъ монархн отъ австр.-угорского банку. Дарекцнн въ Праз' не могла-бы матн меншоу комнтенцнн отъ дирекцнн въ Пешт', а зъ сего вышлн-бы тяглн споры м'жъ дирекцннмн и зб'льшенне об'ему власти генеральной рады. На таку евуентуальн'сть н'в'тъ не можна згоднтнся, такъ якъ она представляеся яко велика перепона для усп'шнн д'яльннотн банку, котра оспнтнн може его правнльннй х'дъ и нанестн фннансовымъ отноसनмъ монархн ве-лнкн шк'ды.

(Справа регуляцнн валюты.) При нагод' от-повленнн торговельног'о договорю съ Угорчанюу, мае п'б'ля донесенн „Fremdenblatt-y“ прнйтн на порядокъ дневннй такожъ осправа регуляцнн ва-люты. Мнннстеръ скарбу Дунавской послпво давно съ гадкою полагоднтн об'в' осправн за одннмъ заходомъ, а щобы прнготовнтн нам'рену реформу, споводувавъ бувъ склнканне до сен ц'бл'ног австрнйско-угорского анкетн. Однакъ угороке правнтельство не под'блнне гадкн австрнй-ского мнннстера скарбу и не мае нам'ру прнсту-патн теперъ ще до регуляцнн валюты. Причнною сего есть не що ннше, якъ оправданнй страхъ прередъ резнковностекъ таког' експернменту, котрого гр. Шапара не хоче п'бннматн середъ такъ дуже под'в'гляд'мъ экономнчнмъ нещаслнвнхъ чадовъ, якъ тепер'шнй. Об'в' половины державн борются съ в'чннмн дефнцнтнмн, а тутъ горяч-кова в'дча мнннстра-родака велнтъ переходнтн ннмъ нову экономнчну крнзу, тожъ не диво, що Угорчанн не под'даеся той проб' и вде за гад-кою гр. Шапарог'. Зъ сен причнны осправа ре-гуляцнн валюты, якъ-небудъ немаловажно, отло-жена буде на дальшу будучннотъ, а при договор' съ Угорчннюу уважляючнн т'льк'о потрібнй до будучог'о переведеннн регуляцнн прнготованн.

ЗАГРАНИЦА.

Кабннетъ Сальсберог'о и его полнтнн колоннальна. Коли въ Англнн уступнть кабн-нетъ Галдотона и его м'б'ото мавъ занятн кабн-нетъ Сальсберог'о, не доуокавъ н'хто — нав'тъ самъ шефъ нового кабннету, що середъ такъ за-путаннхъ отношенъ англнйской полнтнн такъ въ краю матерннйск'й якъ и его колонннхъ найдеся що якась точка выходу. Зъ разу булн вс' того по-рекнанн, що торнсы не будуть въ озн'й повно-стн англнйской полнтнн отпов'вннмн дорогамн, оумнвланоса нав'тъ, чн онн змогутъ хочъ-бы лнш'в' про форму обнята правнтельства, а доуокано яко р'б'чъ певну, що хочъ торнсы и обнлнгутъ правн-тельство въ свои руки, то по новнхъ выборахъ будуть мусли передатн его зновъ въ руки лнбе-раловъ. Перв'в'отннй поглядъ загалннй на стано-внще кабннету Сальсберог'о змннвалос теперъ до-повнмъ, такъ въ сам'й Англнн якъ и поза ен гра-ннцнмн почннають теперъ в'рнтн въ жнзнннотъ кабннету торнсовог'о. Де сему причнна?... Въ енергнчнмъ и р'ш'ч'омъ выотупленнн новог'о ка-

